

KLIIMAMINISTEERIUM

Nimekirja alusel

17.01.2025 nr 14-6/25/251

Turba revisjoni tegemise eesmärgil turu-uuringu läbi viimine

Kliimaministeerium plaanib tellida Eesti turbaalade revisjoni. Esimese etapi pikkus on orienteeruvalt kaks aastat ja rahastamist on plaanis taotleda eraldi etappide kaupa, mitte koos. Maakondadest tuleks revisjoni esimese etapiga hõlmata: Hiiu, Lääne, Pärnu, Saare ja Võru maakonnad.

Revisjoni ülesanne on:

- 1) anda hinnang kaevandamispotentsiaaliga (ca 21 500 ha) turbaalade ökoloogilisele seisundile ja arvelevõetud turbavarude kogusele ning määrata nende turbaalade edasine kasutussuund;
- 2) koguda kasvuhoonegaaside heitkoguse hindamiseks vajalikku alusinfot majandatud turbaalade (u 50 000 ha) tegeliku KHG heitekogustest või sidumisest - maakasutuse ja selle muutuse (oksüdeerunud turbakihi pakus, veetase, taimestik jms) alusel;
- 3) tekitada kaardikihid aktiivses kasutuses majandatud turbatootmisalade ja majandatud, kuid käesolevaks ajaks kasutuselt kõrvalejäänud turbaalade kohta;
- 4) süsinikuvaru hindamine on vajalik teha kõikide majandatud turbaalade lõikes.

Metoodiliselt tuleb revisjoni tegemiseks töötada läbi kogu varasem mahajäetud ja turbatootmisalade revisjonide ning geoloogiline info ning koguda täiendavat turbaalade andmestikku riikliku kasvuhoonegaaside inventuuri andmetäpsuse ja kvaliteedi tõstmiseks.

Süsinikuvaru hindamiseks on vajalik koguda andmeid turbakihi paksuse, turba lasuvustiheduse ja süsiniku sisaldusest turbakihis. Olemasolevaid andmestikke saab kasutada, kui maakasutuses ei ole toimunud muudatust ja tehisolud on jäänud samaks. Uued andmed on vajalikud, kui vanad andmed puuduvad või ei ole sobilikud (tehisolud on muutunud).

Kasvuhoonegaaside heitkoguste hindamiseks vajalikke andmeid tuleb koguda sõltuvalt majandatava ala tüübist (aktiivne mäeeraldis ja selle teenindusmaa või taastamisel kaevandamise ja mahajäetud ala) hinnata nende alade: kuivendamise aspekti (on/ei ole) nagu minimaalse veetaseme abs kõrgus (juuli-august), turbakihi paksus, süsinikuvaru sisaldus, turbalasundi sügavus, puurinde (mänd, kuusk, kask, lepp, haab jms) ja taimedega kaetus erinevate rühmade lõikes (tarn, pilliroog, hundinui, samblikud jt) kaupa ja taimestumismäär, kui palju on protsentuaalselt ala taimestunud. Revisjonis kogutud andmestik tuleb grupeerida maakasutusetüübi ja geoloogilisest uuringust saadud andmestiku põhjal ning koostada esinduslik majandatavate (sh majandatud) turbaalade aja- ja ruumiandmestik, mida saaks edasi modelleerida ja kasutada KHG inventuuris.

Revisjoni esimese etapi tööd tuleb viia läbi kahe aasta jooksul alates lepingu sõlmimisest.

Töö tegemiseks kvalifitseeruvad kõik teadus- ja arendustegevusega tegelevad Eesti asutused ja ülikoolid, kellel on olemas varasem puutumus hüdro- ja geoloogiliste uuringute, turbarevisjoni tegemise ja nende turbaalade inventeerimisega.

Sellest tulenevalt viime läbi turu-uuringu töö eeldatava maksumuse väljaselgitamiseks.

Seega palume esitada eeldatav maksumus allpool kirjeldatud töö(de) tegemiseks hiljemalt 24.01.2024 aadressile reeli.sildnik@kliimaministeerium.ee. Lisaks palume arvamust ekspertrühmale esitatavate kompetentside kohta (st millised kompetentsid peaksid töö tegemiseks olema tagatud?). Kui Teil on ettepanekuid/tähelepanekuid revisjonitöö sisu või üldises plaanis revisjoni osas esitatavate ootuste kohta selle tulemusele, siis palun ka selles osas tagasisidet. Palun andke esimesel võimalusel teada, kui Te hinnapakumust esitada ei soovi.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)
Ene Jürjens
maavarade osakonna juhataja